

Možgani najdlje kljubujejo smrti

Najnovejši poskusi znanosti

Ko je nekako pred 10 leti ruski učenjak profesor Kravkov objavil uspehe svojih državnih poskusov, so splošno mislili, da si je dovolil grobo šalo. Preveč je dišalo vse skupaj po senzaciji. Kdo je verjel, da bi živeli odsekani prsti cele mesece, ko so jih hranili s posebno tekočino. Da so prsti na mrtvih truplih reagirali na razne medicinske snovi in da so celo nohti rastle še naprej. Toda izkazalo se je, in sicer povsem točno, da to, kar je navajal Kravkov, ni bila nobena domišljija, ampak gola istinitost. Še več. V

kim prišel do prezanimivega zaključka: med vsemi organi imajo možgani največjo odpornost proti smrti. Možgani vzdržijo v sušilni omari do šest dni, ne da bi izgubili svojo življenjsko silo. Možgani izgube lahko tudi silno veliko vode in vendar žive še dalje. Napravili so poskus, pri katerem so možgane sušili tako dolgo, da so jim vzeli 96 odstotkov vode. Pri tem so se skoraj spremenili v prah in kljub temu so živeli še naprej. Možgani torej najdlje kljubujejo smrti.

„Udarniki“ v zapadni Evropi

Sovjetska motorna ladja »Ukrajina« je letos peljala v zapad. Evropo skupino »udarnikov«, odlikovanih delavcev in delavk velikih tovarn. Vlada jim je za marljivost naklonila potovanje v inozemstvo. Berlinska komunistična »Rote Fahne« objavlja sedaj izvirno meskovo pismo o zborovanju izletnikov po vrnitvi v domovino. Njihovi vtisi so tako svojevrstni, da ima poročilo naslov »Čudni turisti«. V Hamburgu, prvem pristanišču, ki ga je obiskala »Ukrajina«, je začudila potnike »skoraj mrtva tišina«. Pretresla jih je tako, da so na krovu zapeli pogrebno koračnico na čast umirajočemu kapitalizmu. Hamburški brezposelni delavci so navdušeno oblegali ladjo, kjer je »dobil vsak prvič po dolgem stradanju krožnik vroče juhe«. Izletniki, ki so vajeni »blagostanja«, ki vlada pod sovjeti, so pomilovali nepopisno reven nemški proletarijat. Obiskali so neki cirkus, kjer so videli poleg dresiranih živali v kletko zaprte napol gole divjake, ki so kazali svojo spretnost v streljanju z lokom. »Le dobro

Trgovca Silvestra Matuska (X), ki je priznal, da je dobavil ekrazit za atentat na vlak pri Biatobagju. Matuska je izdal tudi sokinve, katere je policija že aretirala.

novejšem času so s številnimi poskusi doglali še druge silno zanimive stvari.

Vzeli so črevo sesalca, je sušili tako dolgo, da je postalo suho, kakor bi bilo mumificirano. Nato so ga položili v vodeno raztopino soli in zgodilo se je nekaj neverjetnega: mumificirano črevo se je vzbudilo k novemu življenju in je celo prebavilo jajčni beljak! Tudi učenjaki sami bi morda dvomili na resničnost tega laboratorijskega poskusa, če ne bi od neke druge strani prišla pritrditev. V egiptovskih mumijah, ki so stare po več tisoč let, je pred kratkim profesor Warburg odkril dihalni ferment, kar so drugi učenjaki verodostojno dokazali. V možganski substanci egiptovskih mumij, ki je bila že sam prah, so našli še aktivne vitamine in so z njimi zdravili rahitis pri podganah. Zobja srca, ki so jih cele ure sušili v posebni omari, so zopet pričela utripati, ko so jim vbrizgali srčni hormon, ki ga je pred nekaj leti odkril avstrijski fiziolog prof. Haberlandt.

Kako silna je moč življenja, kako trdovratno se vsaka celica upira smrti, vidimo pri sušilnih poskusih in pri staničju. Zanimiv je že prvi poskus. Iz sestava živega telesa vzeto skupino celic ohranimo prav lahko pri življenju, če jo položimo v kapljo krvi na steklu. Celo razmnože se celice, če jih zadostno hranimo. Če pa tako staničje skrbno gojimo s tem, da mu preskrbimo vedno dovolj sveže hrane, lahko vzdržijo pri življenju več let. Zgodilo se je, da so celice živele celo dalj časa, kakor pa telo, iz katerega so bile vzete.

V novejšem času pa so šli še dalje. Poskusili so staničje najprej posušiti in potem zopet obuditi k življenju, kar se je posrečilo. Cloveškemu embriju so vzeli srce in ga zunaj gojili kot staničje v kaplji krvi. In glej, srce je začelo utripati kar na lepem. Utripalo je, povsem izolirano od vsega drugega, v kaplji krvi. Nato so malo srce sušili, in sicer toliko časa, da je izgubilo 80 odstotkov vode. Izgledalo je potem kakor kupček pepela. Vsaj na videz ni bilo v tem pepelu opaziti prav nobenega življenja. Nato so srce zopet napojili, in glej, začelo je ponovno utripati!

Nastalo je zanimivo vprašanje, kateri človeški organ ima največjo življenjsko silo, najbolje prenese sušenje, ne da bi odmrli, in najdlje živi po smrti telesa. Temu vprašanju se je posvetil prof. Morosov in je pred krat-

Senzacionalen proces v Lübecku

Prof. Calmette, svetovnoznani francoski medicinar, ki je odkril cepivo proti jetiki.

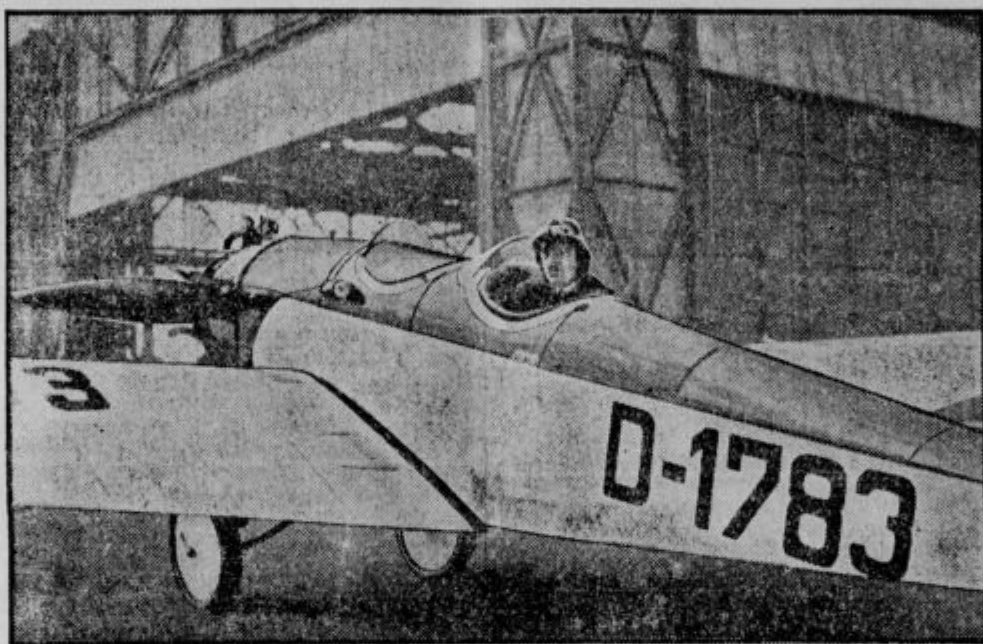

Svoječas smo obširno poročali, da je aprila in maja meseca umrlo v Lübecku nad 70 dojenčkov za jetiko. Uvedli so strogo preiskavo, ki je doglala, da so ti smrtni slučajji v zvezi s krmiljenjem cepiva proti jetiki, ki ga je odkril pred leti francoski učenjak Calmette. Zdravniška komisija je ugotovila, da smrti dojenčkov ni povzročilo cepivo francoskega znanstvenika, marveč pomota, ki so jo zakrivali zdravniki dr. Klotz, prof. Dycke in dr. Altstedt. Te dni se je pričela razprava proti tem trem zdravnikom. Na sliki vidimo zgoraj na levi sodni senat, na desni: obtoženec prof. dr. Klotz, voditelj lübecke otroške bolnišnice. Spodaj na levi obtoženca prof. Dycke, vodja splošne bolnišnice, in višji zdravstveni svetnik dr. Altstedt, vodja zdravstvenega urada. - Spodaj na desni pa zagovorniki obtožencev.

Voditelji nemške nacionalne opozicije pri paradi stahlhelmovcev ob priliki zborovanja v Harzburgu. Od leve na desno: general Goltz (v civilu), zvezni vodja stahlhelmovcev Seldte, polkovnik Düsterberg, taj. svetnik Hugenberg (v civilu), princ Eitel Friderik (čisto na levi).

vržejo v morje. Ta zadnji predlog je dobil največ glasov in so ga udarniki takoj izvršili... To je vse, kar so doživeli v zapadni Evropi. Predsednik zborovanja je v sklepem govoru ugotovil, da je izlet popolnoma dosegel svoje vzgojne cilje in je od izletnikov zahteval čim več dela za »pjetletko« kot izraz hvaležnosti za naklonjeno potovanje.

Nemsko letalo, s katerega je protifašist Lauro di Bosi metal protifašistične letake v Rim.

Polet z brezmotornim letalom preko Dunaja

V nedeljo so na dunajskem letališču pri Aspernu napravili prvi poskus brezmotornega poleta čez Dunaj. Poskus je priredil dunajski Aeroklub, in sicer z novozgrajenim letalom »Rico II«, ki ga je vodil 20 letni pilot Ignac Hiefsohn. Letalo je startalo okrog 4 popoldne in je vzelo najprej smer vzdolž ob Donavi, napravilo nad mestom nekaj lokov in se preko Pratra vrnilo v Aspern. Polet je trajal 70 minut. Letalo je letelo v višini 2500 metrov. Poskus se je povsem posrečil in dokazal usposobljenost brezmotornih letal tudi za daljše polete.

Ali bi bil srečen, če bi imel toliko denarja, kolikor bi si ga želel? Jaz bi bil že srečen, če bi imel toliko denarja, kolikor bi ga radi imeli moji upniki.

Ženitovanska komedija

Neki mehanik v Bruslju se je seznanil z vdovo. Dejal ji je neprevidnež, da je sit samskega življenja, kar je vdova seveda pograbila z razumevanjem. Sklenila sta napraviti veliki korak, oziroma skok. »Dva otroka«, o katerih je vdova govorila, nista bila sicer bogve kako zaželjena pritliklana, toda naposled... Poroka — seveda civilna — se je izvršila in mladi par se je napotil na vdovin dom. Tu pa je moški del zakonskega para pričakalo velikansko presenečenje. Namesto »dveh otrok«, o katerih je govorila vdova, je pozdravil novega očeta pisani zbor sedmih otrok. Namesto, da bi se novi oče razveselil lepega pozdrava, se je bridko razjezil. Vnel se je silovit prepir. Mehanik je kričal, vdova je kričala in otroci so tudi kričali. Konec prepira je bil tak, da je mehanik še tisto uro vložil tožbo na ločitev zakona. Kmalu sta se znašla oba pred sodnikom. Mož je tožil zaradi prevare, žena pa, ker jo je mož na grd način pustil na cedilu. Zadnje je bilo sicer resnično, toda vzrok bega se je dal razlagati. Tako se je sodnik odločil za salomonško razsodbo. Razsodil je, da se smatra zakon za ločen, vendar mora mož skrbeti za dva otroka, za katere je vedel. Mehanik je razsodbo sprejel s kislim obrazom, dočim pa se je vdovi kar razjaril. Ona je od sedaj naprej prav za prav mati le petih otrok, kar precej povišuje njene šanse za možitev.

Argentinski mojsterski tekač Zabala reže cilj v novem svetovnem rekordnem času! Zabala je te dni tekmoval na Dunaju na progi 30 km in poskusil rušiti svetovni rekord na tej progi. To se mu je posrečilo. Pretekel je 30 km v eni uri 42 minutah in 31 sekundah, kar je boljše od svetovnega rekorda.

Nemški katoličani v boju z brezbožniki

Nemški katoliški »Volksverein« je otvoril v Gladbachu poseben informacijski urad s številnimi podružnicami, ki vsakomur brezplačno postrže s pojasnili o boljševiški propagandi. Vodstvo »Volksvereina« označuje vedno hujše komunistično protinemško delovanje kot nacionalno nevarnost za nemško ljudstvo.

Dežela brez milijonarjev

Kanadski minister za državne dohodke je odgovoril na vprašanje nekega poslanca v parlamentu, da v Kanadi sploh ni nobenega milijonarja, t. j. zasebnika z vsakoletnimi dohodki v znesku enega milijona dolarjev ali več. (V Ameriki ima beseda milijonar samo ta določen pomen.) — »Ponosni smo na to dejstvo«, je sklenil minister, »ker je posledica naše socialne politike. Kanada je sicer na glasu kot bogata dežela. A to pomeni samo, da so pri nas najskromnejši dohodki malih ljudi vedno višji kakor v inozemstvu.«

Škotska. »Danes sem dobil pismo od brata iz Avstralije. Prvič po dvajsetih letih.«

»In kaj piše?«

»Nimam pojma! Pisma nisem sprejel, ker ni bilo nobene znamke na njem.«

Urar: »Te ure prodajam po nakupni ceni.«

»To se Vam vendar ne izplača.«

»O naš, jaz zaslužim pri popraviljanju.«

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Skalna klet!

Vsak petek dobite morske, sveže pečene ribe. Ob nedeljah in praznikih pa na razniju pečene pujske.

Službe isčajo

Pomočnica
dobro izurjena, vestna in marljiva, išče službo pri šivilji na deželi ali v mestu po pismenem dogovoru. — Pisma prositi pod zn. »Pridna« št. 12.145 na upravo »Slovenca«.

Kuhinjo sem vodila
za dnevno 200-300 gostov po hotelih v Dalmaciji in na Bledu zdaj že 5 let. Želim namestitev Prevezla bi tudi hotel v najem kot družabnica in hotelska gospodinja. Kavcije sem zmožna. Pisite na upravo »Slovenca« pod št. 11.959.

Službo
pri prireditelji družini išče dekle, vajeno kuhe in vseh hišnih del. Nastopi lahko takoj. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Dekle za dežele« 12.173.

Uradnica
ki zna perfektno slovensko, nemško, srbohrvaško in zadostno francosko, nemško stenografijo in strojeopisje, išče primerno službo. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod znakom »Pričava«.

Boljšje kuhe
bi se rada izučila mlajša gospodinja. Gre najraje v kak večji hotel, menzo ali graščino, kjer se veliko kuha. Cenj. ponudbe poslati na upravo »Slov.« pod »Takoj« št. 12.184.

Hotel „Lloyd“ Restavracija

točji pristna štajerska in dolenska vina, Pikerčan liter 20.—, Rizling liter 16.—, beli in črni sladki mošt po 10.— Din. Vsako sredo in četrtek domače jetrne in krvave klobase. Vsak petek sveže morske ribe. Ob nedeljah razna divjačina.

Sprejemajo se abonenti na hrano.
Menu kosila po 12 in 14 Din

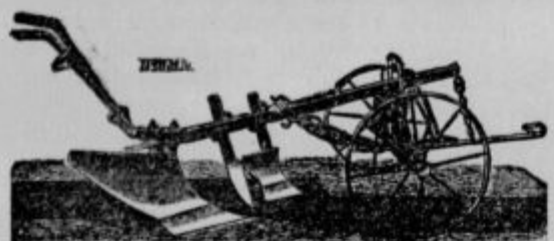
V globoki žalosti sporočamo, da je naš ljubljani sin, brat in nečak, gospod

KELER JOSIP

dijak

danes popoldne nenadoma umrl.
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v soboto 17. okt. ob 2 pop. od mrtvašnice pri Sv. Krištofu na pokopališče k Sv. Križu. V Ljubljani, dne 14. oktobra 1931.

GLOBOKO ZALUJOČI OSTALI

SACKOV PLUG

je še vedno najboljši.

Originalne »SACKOVE« pluge, vsakovrstne brane in kotle kupite po najnižji ceni pri tvrdki

FR. STUPICA

veletrgovina z železnino in poljedelskimi stroji, monopolna zaloga razstreliv, nakup starega železa in drugih kovin.

LJUBLJANA, Gosposvetska 1

Naročajte »Slovenca«!

Pouk

Čamernikova
šolska šola

Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avtor). Prva oblast koncesionirana. Prospekt št. 16 zastoni. Pisite poni!

Učenkam pletiljam
brezplačen pouk, če si nabavijo pri nas pletilni s. o. j. »Tehna« družba. Ljubljana. Mestni trg 25/1.

Jezikovna šola
v Gosposki ulici 4, I. n., išče osebe vseh poklicev kot akviziterje.

Objave

Evtanazija
Ranjenc z divje jage prosim g. Krusiča ki sva se seznanila minulo zimo v ljubljanski bolnišnici, za sporočitev naslova. — Lepe pozdrave! Čemažar Franc, trg. potnik, Hranilniška cesta 2, Ljubljana.

Stanovanja

Stanovanje
5 sob, kopalnice, sobe za služkinjo, v vili, bo prosto 1. novembra. Natančnejša pojasnila dobite v Mariboru, Gosposka ulica 56, I. nadst., desno.

Komfort. stanovanje
3 sob s kopalnico in vsemi pritliklinami se odda. Kodljevo, Klunova ul. 7.

Soba
z 2 posteljama se odda solidnim osebam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.183.

Vnajem

Poslovni lokali
na Dunajski cesti št. 29/1 se takoj oddajo. Poizve se stotam.

Lepa skladišča
prostorna, in vinske kleti z vlečno posodo se oddajo v najem. Poizve se: Celovška cesta 50.

Išče se lokal

v sredini mesta s 1. februarjem ali s 1. majem. — Pismene ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 300/12.179.

Posestva

Načrte za stavbe
izvršujem pod ugodnimi pogoji. Ponudbe pod »Inženier« na upravo »Slovenca« št. 11.713.

Prodajam hišo
na Gorenjskem, primerna za sanatorij ali letovišče. Poleg gozd za izprehode. Kupna cena po dogovoru. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 12.180.

Nova hiša
visokoprtilična, eno- ali dvostanovanjska, z vrtom, naprodaj za 84.000 Din, pri Ljubljani. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.176.

Nova hiša
z vrtom naprodaj v Strazunski ulici 6, Pobrežje pri Mariboru.

LEPO POSESTVO

v občini Petrovce z 12 ali več oralov zemlje — ugodno naprodaj. Martin Drev, Drešinja vas, pošta Petrovce.

Kupimo

Srečke, delnice, obligacije
kupi Uprava »Merkur« Ljubljana — Selenburgova ulica 6, II. nadst.

Vsakovrstno

zlato kupuje
po najvišjih cenah CERNE, tuvelir Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Blagajno Wertheim
kupim. Ponudbe z navedbo cene na upravo »Slovenca« pod šifro »Blagajna«.

Prodamo

Inventurna prodaja
Večje število dvokoles, otroških vozičkov, šivalnih strojev in motorjev, se poceni prodaja pri »Trubuna« F. B. L., Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Prva grozdje
Din 3.75, prima zlahtna jabolka Din 2.75 franko vsaka postaja Slovenije, razpošilja že od 15 kg dalje po povzetju. Prešna jabolka najceneje. — Postržin. Krško.

Pisalni stroj »Adler«
najnovejši model, malo rabljen, ugodno prodam, event. na obroke. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.092.

Sode
vinske od 50-800 l vsebine prodaja Dobrajc, Maribor, Tattenbachova ulica 21.

Sena in detelje
20.000 kg prodam. Jefimov, Gorenjevas, Stična.

Pršute
(prekajene surove šunke) pravi domači dalmatinski proizvod odlične kakovosti — razpošiljamo po 40 Din za kilogram franko-franko. A. Mitrović i sinovi Split.

Namizne blagajne
nove, ceno prodam. Zelo pripravno za trgovce, ker sama vsako plačilo in izplačilo registrira. Event. na obroke. Vpraša se v upravi »Slovenca« pod »Blagajna« št. 12.092.

Otroški voziček
zelo dobro ohranjen, naprodaj. Balkan, Dunajska cesta.

Prav poceni
prodajam radio-zvočnik in gramofon. Naslov v upravi »Slovenca« pod 12.178.

Stoje
popolnoma uporabne ter brezhibne, radi preureditve obrata prodam po najnižji ceni, in sicer: 8/40 po 650 Din, 8/50 po 1300 Din, 8/100 po 1500 Din. Izvolite si osebno ogledati, gotovo boste našli stroj, ki bo za Vašo uporabo, tako za izdelovanje nogavic, kakor vseh drugih pletenih predmetov. — Pisite na naslov Kati Vajt, Celje.

Glasba

Pianine
lastne izdelke, neprekosljudni v glasu in solidni izdelavi, prodaja na najmanjše obroke R. Warbinek, Ljubljana, Gregorčičeva 5.

Gostilničarji!

Prodajam lep, skoraj nov gramofon-avtomat, najboljšo znamko, popolnoma sam delujoč, vmet 1 dinar, zraven 12 lepih plošč. Vse skupaj za polovico nabavne cene. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 12.092.

Obrt

Brzo slika
za potne liste, lepo, takoj in ceno le Fotomeyer, Maribor, Gosposka 39.

Lesene hišice
in vsakovrstna tesarska dela izvršuje najceneje in najsolidnejše tvrdka Steiner & Ko., splošno tesarstvo, Ljubljana, Opekarska cesta št. 31.

la koruzno moko

za žgance, vedno svežo, dobite pri tvrdki

A. M. Zorman
Ljubljana, Stari trg 32

67 proti 3

Maribor, 5. 10. 1931.

Ker ste nas povabili, da ponovimo v »Slovenca« naš oglas »Kovačija« iz... Vam sporočamo, da je bil isti že objavljen v Slovenca 27. sept. ter beležimo sledeči uspeh. — Na »Slovenca« oglas smo dobili pismenih in ustmenih odjav 67, na... pa 3. — Za ponovitev seveda nimamo več vzroka pač pa izvajamo za prihodnje prilike iz ovega uspeha posledice. (Ime tvrdke na razpolago v upravi.)

»Javor«

lesna industrija v Logatcu ima svoj lokal za pohištvo tudi v Ljubljani v novi palači Vzemne za varovalnice.

Ure-budilke

najboljše in najceneje samo pri **L. VILHAR** Ljubljana, Sv. Petra c. 30.

Mreže za postelje
izdeluje natančneje in najbolje samo tvrdka Šimen Sablatnik Jesenice-Fuzine. Sprejema tudi popravila.

Tvrdka A. VOLK

Ljubljana, Reuljeva cesta 24. nudi najceneje vse vrste pletenice moko in druge mivske izdelke. Zahtevajte cenik!

Vsem interesentom za parkete!

Vsled reorganizacije obrata sem v stanu prodajati svoje priznane najboljše parkete vseh kvalitet in dimenzij po absolutno brezkonkurenčnih cenah. — Predno se odločite za nakup parket, si oglejte v lastnem interesu moje veliko zalogo ter zahtevajte moje brezobvezne oferte.

IVAN ŠIŠKA, tovarna parketov

Ljubljana, Metelkova ulica 4. Telefon inter. 22-44.

Vsemogočni je rešil mučnega trpljenja in poklical v boljše življenje našo preljubo soprogo, mamo in staro mamo, gospo

JOSIPINO PRESSL

soprogo železničarja v pokoju

previdno s sv. zakramenti za umirajoče, danes ob 8 zvečer. Pogreb predrage pokojnice bo v četrtek 15. oktobra ob pol 3 popoldne iz hiše žalosti, Spodnja Šiška, Frankopanska cesta 20, na pokopališče k Sv. Križu. Svete maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi v Sp. Šiški od 16. do 23. oktobra vsak dan ob pol 7 jutraj. Ljubljana-Trst, dne 13. oktobra 1931.

ZALUJOČI OSTALI.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Cenjene gospe!

Križa vlada! — Zima je pred vratil — štednja je nujno potrebna! — Ako se hočete preskrbeti z oblačili, poiščite

MODNI SALON „ELYSÉE“

Sv. Petra cesta 2/II (nasproti trgovine Urbanc) v katerem se ne samo izdelujejo nove obleke, temveč tudi modernizirajo in popravljajo stare solidne in po zmerni ceni.

Tudi v naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 5 (paviljon)

lahko plačate naročnino za »Slovenca«, »Domoljuba« in »Bogoljuba«, naročate inserate in dobite razne informacije. — Poslovne ure od pol 8 jutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne. Telefonska števil. 3030.